

Norrdjurs kommune
Torvet 3
8500 Grenaa

Arbejdstilsynet
Tilsynscenter Nord
Landskronagade 33
2100 København Ø

T 70 12 12 88
at@at.dk
www.at.dk

CVR 21481815

17. februar 2023

Afgørelse

Vi sendte en høring til jer den 23. januar 2023 i forlængelse af tilsynsbesøget den 9. januar 2023.

På besøget hos Norrdjurs Kommune på arbejdsstedet Tove Ditlevsens Vej 4, 8500 Grenaa talte vi med aftaleholder Mads Kilden og arbejdsmiljørepræsentant Britta Salsø, samt flere ansatte.

I har nu haft mulighed for at komme med jeres bemærkninger til sagens oplysninger. Hvis I har sendt bemærkninger til os, er de indgået i vores vurdering af sagen, og de fremgår af afsnittet nedenfor om sagens oplysninger.

Vi har på baggrund af de samlede oplysninger truffet følgende afgørelse:

Påbud

Virksomheden påbydes at manuel håndtering af borger i Hus Hvid, når denne hjælpes op fra gulv til stående stilling, udføres fuldt forsvarligt og uden risiko for pludselige belastninger. Risikoen ved den manuelle håndtering skal undgås ved hensigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejdet, herunder brug af tekniske hjælpemidler.

I skal efterkomme påbuddet **senest den 1. juni 2023**.

I skal orientere alle arbejdsmiljø- og tillidsrepræsentanter, der er berørt af påbuddet.

I skal **senest den 8. juni 2023** give os besked om, hvordan I har efterkommet påbuddet. Inden I giver os besked, skal I orientere arbejdsmiljøorganisationen om, hvordan påbuddet er efterkommet. I skal bruge [formularen](#) på vores selvbetjeningsløsning Arbejdsmiljø i din virksomhed.

Begrundelse for påbuddet

Det er Arbejdstilsynets vurdering, at arbejdet med manuel håndtering af den pågældende borger, ikke er planlagt, tilrettelagt og udført sikkerhedsmæssigt

Sag

20220059952/22

Ansvarlig:

Charlotte Bech
Andersen

CVR 29189986

P 1016998822

Side 1/4

fuldt forsvarligt, og at der er risiko for, at de ansatte pådrager sig skader eller gener i bevægeapparatet. Det vurderes desuden, at der er risiko for, at de ansatte udsættes for pludselige belastninger, når ansatte manuelt hjælper borgeren fra siddende på gulv til stående stilling.

Dette begrundes med følgende:

- Der er risiko for uventede belastninger, hvis borgeren falder eller pludseligt sætter sig ned. Der er risiko for at den/de ansatte griber ud efter denne og derved bliver belastet med en stor del af borgerens vægt og/eller at den/de ansatte bliver rykket med ned i faldet. Risikoen understreges af, at ansatte fx ikke kan regne med, at borger støder fra mod gulvet, når hun rejser sig. Handlinger, som at sætte sig og modarbejde bevægelsen, opstår pludseligt og uden varsel.
- De ansatte arbejder med foroverbøjet og vredet ryg og udfører et træk med en asymmetrisk belastning, idet der bliver trukket med den ene arm/hånd, når der er én ansat om forflytningen og når to ansatte bøjer sig over borgeren og tager fat med hver en arm.
- Arbejdsopgaven er en del af de ansattes daglige arbejdsfunktion.
- Der blev ikke anvendt egnede tekniske hjælpemidler til forflytningen.
- Der er ikke en klar og tydelige forflytningsbeskrivelse, som beskriver anvendelsen af tekniske hjælpemidler.

Sagens oplysninger

Under besøget hos Norddjurs Kommune på arbejdsstedet Tove Ditlevsens Vej 4, Skovstjernen 8500 Grenaa, observerede Arbejdstilsynet ansattes arbejde med morgenpleje hos flere borgere. Under denne observation så Arbejdstilsynet, hvordan ansatte hjælper borger fra siddende stilling på gulvet op i stående stilling.

Ud fra observationen kunne følgende konstateres omkring den manuelle håndtering:

- Den ansatte giver en rundstok på ca. 30 cm til borgeren, som sidder på gulvet på numsen med benene bøjet fremad.
- Den ansatte går ned i hugsiddende med det højre ben foran det venstre og med den venstre hånd på det venstre knæ og rækker den højre arm/hånd frem med håndfladen opad og tager fat om den stok, som borgeren holder fast i med begge hænder. Den ansatte tæller til 3 og siger "op" og borger støder herved fra mod gulvet, samtidig med at den ansatte rejser sig fra hudsiddende med den venstre hånd, som støder fra på det venstre knæ og en hånd, som trækker/støtter borgeren op at stå. Herved foregår arbejdet med vrid i ryggen, idet den ansatte sidder i hug med det ene ben foran det andet og foretager et asymmetrisk løft med den ene arm.
- Den ansatte er alene om forflytningen.
- Der blev ikke anvendt tekniske hjælpemidler til forflytningen.
- Der er en gulvlift til rådighed.

Der udleveres 2 skriftlige forflytningsbeskrivelser på borgeren, som både beskriver, at borger skal have tid og ro til selv at rejse sig ved hjælp af rollator. Samtidig beskrives det, at ansatte skal tænke på deres arbejdsstilling, når borger skal op og stå. Det beskrives, at den sidste mulighed er at anvende gulvliften. Ligeledes er det beskrevet, at borger anvender gangstativ over korte afstande. Kørestol kan ligeledes anvendes. Den ene beskrivelse er fra 2020.

Følgende blev oplyst af ansatte:

- Borger er født med en kromosomfejl, som har haft vidtrækkende konsekvenser for hendes motoriske, psykiske og mentale udvikling. Borger er i stand til at udføre motoriske handlinger og kan eksempelvis selvstændigt rejse sig fra gulvet ved at støtte sig til fx et bord. Borger er ofte ikke i stand til at forstå beskeder og kan derfor være svær at guide verbalt til fx at rejse sig op fra gulvet. Ansatte oplyser, at der kan være stor forskel på borgers dagsform og humør og at der derved er stor forskel på, hvorvidt hun kan guides og motiveres til handlinger. Det kræver de fleste dage gentagne forsøg og det lykkedes ofte ikke, at få borger til at rejse sig. Ligeledes oplyser ansatte, at borger de sidste par år er blevet tiltagende svær at guide/motivere til handlinger, som eksempelvis at rejse sig op fra gulvet.
- Borger vejer 56 kg.
- De ansatte hjælper flere gange dagligt borger fra siddende stilling på gulvet op i stående stilling.
- Der kan både være to ansatte til forflytningen og forflytningen kan udføres af en ansat. Når ansatte er to om forflytningen, foregår det ved, at hver ansat tager fat under borgers armhuler med hver en arm og guider borger til at støde fra mod gulvet. Herved arbejder begge ansatte med foroverbøjet og vredet ryg, idet de hjælper borger op fra under knæhøjde og står i skridtstående og foretager et asymmetrisk løft med den ene arm.
- Borgeren kan modarbejde bevægelsen i selve forflytningen ved at trække kontra i stokken. Borger kan være "drillende" og sige fx "bum" og sætte sig ned under den igangværende forflytning. Det er ikke sikkert, at borger støder effektivt fra mod gulvet, når denne rejser sig. Handlinger som disse opstår pludseligt og uden varsel.
- Hvis det ikke kan lade sig gøre, at få borger til at rejse sig med manuel støtte, anvendes gulvliften.

Ledelsen er foreholdt oplysningerne og har ingen bemærkninger.

Anvendte regler

- § 38, stk. 1 og § 77, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 2062 af 16. november 2021 af lov om arbejdsmiljø.
- § 3, stk. 1 og 2 og § 4, i bekendtgørelse nr. 1164 af 16. december 1992 om manuel håndtering.

Vejledning til at efterkomme påbuddet

Der henvises til At-vejledning D.3.3 om forflytning, løft og anden manuel håndtering af personer. Vejledningen findes på Arbejdstilsynets hjemmeside www.at.dk under fanen Regler.

Desuden henvises til hjemmesiden www.forflyt.dk.

I kan klage over påbuddet

Hvis I ønsker at klage over påbuddet, skal I sende klagen til Arbejdstilsynet. Vi skal modtage klagen inden fire uger efter, at I har modtaget påbuddet. I behøver ikke at rette jer efter påbuddet, mens klagen bliver behandlet. Hvis vi fastholder påbuddet, sender vi klagen videre til Arbejdsmiljøklagenævnet, som vil behandle jeres klage.

Følg jeres sag digitalt

Få overblik over denne sag og eventuelle andre sager med Arbejdstilsynet på [Arbejds miljø i din virksomhed](#). Her kan I bl.a. se kommende frister, og om Arbejdstilsynet vurderer, at I har efterkommet påbuddet.

Ring, hvis I har spørgsmål

I er velkomne til at ringe til Arbejdstilsynet på 70 12 12 88, hvis I har spørgsmål til påbuddet.

Venlig hilsen

Charlotte Bech Andersen
Tilsynsførende